**Становище на Европейския икономически и социален комитет относно следните предложения: „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ “**

*COM(2011) 750 final — 2011/0365 (COD)*

**„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на фонд „Убежище и миграция“ “**

*COM(2011) 751 final — 2011/0366 (COD)*

**„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общи разпоредби за фонд „Убежище и миграция“ и за инструмента за финансово подпомагане за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи“**

*COM(2011) 752 final — 2011/0367 (COD)*

**„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ “**

*COM(2011) 753 final — 2011/0368 (COD)*

(2012/C 299/20)

Докладчик: **г-н Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS**

На 16 февруари 2012 г. Съветът реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно следните предложения:

„*Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност““*

COM(2011) 750 final — 2011/0365 (COD)

„*Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на фонд „Убежище и миграция““*

COM(2011) 751 final — 2011/0366 (COD)

„*Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общи разпоредби за фонд „Убежище и миграция“ и за инструмента за финансово подпомагане за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи*“

COM(2011) 752 final — 2011/0367 (COD)

„*Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност““*

COM(2011) 753 final — 2011/0368 (COD)

Специализирана секция „Заетост, социални въпроси и гражданство“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 28 юни 2012 г.

На 482-рата си пленарна сесия, проведена на 11 и 12 юли 2012 г. (заседание от 11 юли 2012 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 133 гласа „за“, без гласове „против“ и 2 гласа „въздържал се“.

## 1. **Общи бележки**

1.1 Предложенията на Европейската комисия относно бюджета в областта на вътрешните работи за периода 2014-2020 г. са ключови за изграждането на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, както и на по-отворена, сигурна и солидарна Европа. ЕИСК подкрепя предложението фондовете за убежище, миграция и вътрешна сигурност да имат по-голяма тежест в бюджета.

1.2 Комитетът счита, че Европейският съюз има голяма добавена стойност за тези политики, защото управлението на миграционните потоци, убежището и заплахите за сигурността са области, в които държавите членки не могат да се справят сами.

1.3 Комитетът подкрепя предложението на Комисията да се сподели управлението и да се приложи подход, насочен към резултатите като се изготвят многогодишни програми в рамките

на политически диалог на високо равнище, за да може националните програми да съответстват на политическите цели и приоритетите на ЕС.

1.4 От основно значение е всички финансирани дейности да се основават на политиките (целите на пространството на свобода, сигурност и правосъдие), да имат европейска добавена стойност и да допринасят за постигане на политическите цели на ЕС.

1.5 ЕИСК приветства усилията на Европейската комисия за опростяване на финансовите инструменти чрез създаване на два фонда, един за убежище и миграция ([1]) и друг за вътрешна сигурност ([2]), успоредно с хоризонтален регламент и набор от общи стандарти за програмиране, информация, финансово управление, контрол и оценка ([3]).

1.6 ЕИСК подкрепя общата хоризонтална рамка, която представлява значително опростяване на настоящата система и предлага повече гъвкавост във финансовото управление и изпълнението му, както и по-ефективна система за проследяване и оценка.

1.7 ЕИСК подкрепя предложението на Комисията средствата, които се отпускат на държавите членки, да включват основна сума и друга, променлива или гъвкава сума.

1.8 Трябва да се подобрят системите за оценка на резултатите, като се използват подходящи показатели, за което ще трябва да се финансират независими дейности на изследователските центрове и на организациите на гражданското общество.

1.9 Комитетът подкрепя предложението в основата на националните програми да залегне принципът на партньорство, но счита, че трябва да се подобрят механизмите за участие на всички действащи лица: националните, регионалните и местните власти, организациите на гражданското общество и социалните партньори. Принципът на партньорство трябва да бъда уреден в регламентите, за да не зависи от националните стандарти и практики.

1.10 ЕИСК си сътрудничи с останалите институции на ЕС в разработването на политиките за имиграция и убежище и е особено ангажиран с дейностите на Европейския форум за интеграция. Затова подчертава значението на фонда „Убежище и интеграция“ за интеграцията на имигрантите и бежанците и счита, че политиките за интеграция трябва да се подкрепят със средства и от Европейския социален фонд.

1.11 Комитетът предлага да се увеличат финансовите средства за „Действия на Съюза“, защото имат голяма европейска добавена стойност. За тези действия трябва да се отпуснат 20 % от фонда и Комисията следва да установи диалог с ЕИСК и с Европейския форум за интеграция, като се има предвид, че с този финансов инструмент трябва да се засилят дейностите на форума и да се подкрепят европейските мрежи на гражданското общество и на социалните партньори.

1.12 ЕИСК е предложил на национално, регионално и местно равнище да се създадат форуми и платформи с участието на организациите на имигрантите и други организации на гражданското общество. Тези дейности трябва да бъдат финансирани със средства от фонда „Убежище и миграция“.

1.13 ЕИСК счита, че политиките за интеграция, заедно с подход, насочен към намаляване на социалното изключване на европейските граждани, малцинствата и имигрантите, трябва също да се допълват с финансови средства от Европейския социален фонд.

1.14 Европа трябва да реагира решително на нарастването на расизма и ксенофобията, насочени срещу хората с имигрантски произход. Институциите на Съюза трябва да бъдат много активни в противодействието на тези поведения и идеологии.

1.15 Защитата на правата на човека и спазването на Хартата на основните права трябва да бъдат гарантирани изцяло във всички дейности, финансирани от фондовете „Убежище и миграция“ и „Вътрешна сигурност“.

1.16 Комитетът би желал да се подобри балансът между свобода и сигурност. Европейският съюз трябва да продължи да бъде свободно и отворено общество, основано на правовата държава и никога не трябва да жертва ценностите на свободата и защитата на основните права.

1.17 ЕИСК счита, че е необходимо регламентът да гарантира по-активна роля на организираното гражданско общество при оценката на въздействието, ефективността и добавената стойност на инициативите и действията, предвидени в европейската стратегия за вътрешна сигурност.

## 2. **Фонд „Убежище и миграция“: подходът на гражданското общество**

2.1 Комитетът приветства по принцип инициативите и бюджетните редове, предложени от Комисията, и подкрепя затвърждаването на принципа на партньорство.

2.2 ЕИСК разглежда със специален интерес предложенията за фонда „Убежище и миграция“ и предлага на преговорите в Съвета държавите членки за одобряват сумите, предложени от Комисията, без да ги намаляват, защото по въпросите, свързани с убежището, миграцията, интеграцията и защитата на основните права на хората трябва да има на разположение необходимите средства, особено по време на икономическа криза.

2.3 За разлика от настоящия бюджетен режим, ролята на Европейския парламент ще бъде решителна като съзаконодател, който ще може да оцени по демократичен начин всички инициативи и да осигури европейска добавена стойност.

([1]) COM(2011) 751 final.
([2]) COM(2011) 750 final; COM(2011) 753 final.
([3]) COM(2011) 752 final.

2.4 ЕИСК счита, че ЕП трябва да укрепи европейското измерение на политическите приоритети, които ще бъдат финансирани също и на национално равнище. В политическия процес на приемане на регламентите трябва също да улесни участието на организираното гражданско общество чрез принципа на партньорство и създаването на форуми и платформи, както и извършването на независими оценки.

2.5 ЕИСК приветства новите разпоредби в регламентите, с които се улеснява достъпът на гражданското общество до субсидии, но препоръчва процедурите да бъдат по-гъвкави, за да могат да участват и малките организации, като се намалят административните и финансовите тежести.

2.6 Гражданското общество създава голяма добавена стойност за определяне на нуждите посредством независими доклади и за осъществяването на проучвания и оценки на политиките. Организациите на гражданското общество имат голям опит и познания за действителността на местно равнище и затова знаят добре как се осъществяват дейностите.

2.7 ЕИСК счита, че принципът на партньорство е основната ос на новата финансова рамка, която трябва да гарантира подход на по-активно участие на всички действащи лица: националните, регионалните и местните власти, организациите на гражданското общество и социалните партньори.

2.8 Принципът на партньорство трябва да се осъществява на всички етапи от изготвянето и изпълнението до проследяването и оценката на отпуснатото финансиране, като се обхванат държавите членки и действията на ЕС ([4]).

2.9 ЕИСК подкрепя възможността, предоставена с финансовия регламент на държавите членки да създават партньорства с компетентните органи и инстанции с цел разработване и изпълнение на националните програми. Към въпросните органи и инстанции трябва да се добавят регионалните и местните органи на властта, гражданското общество (неправителствени организации, организации на имигранти и социални партньори), и международни организации (ВКБООН, Международната организация по миграция).

## 3. **Приоритети и политически диалог**

3.1 ЕИСК отбелязва, че политическият диалог е от основно значение за определяне на приоритетите, които ще водят националните програми, но счита, че в диалога трябва да участват още Европейската комисия, държавите членки и всички европейски институции (ЕП, ЕИСК и КР).

3.2 В контекста на политическия диалог трябва да се гарантира конкретна роля както на ЕИСК, така и на Европейския форум за интеграция за определяне на приоритетите и целите за финансиране и за преодоляване на пречките. Форумът и ЕИСК могат да увеличат европейската добавена стойност на фонда „Убежище и миграция“ в многогодишното програмиране на всяка държава членка.

3.3 Също така трябва да се иска консултация с Форума и с ЕИСК когато се изготвят приоритетите за транснационалните действия или тези от специален интерес за Европейския съюз, както и при средносрочния преглед на специфичните действия. Европейската комисия трябва също да установи партньорство със социалните партньори и неправителствените организации в рамките на „действията на Съюза“.

3.4 ЕИСК предлага също с новата финансова рамка да се гарантира, че всички държави членки ще започнат многостранен структуриран диалог на национално равнище със социалните партньори и неправителствените организации, за да имат те важна роля за определяне на националните приоритети преди диалога с Европейската комисия.

## 4. **Програмиране и управление**

4.1 ЕИСК счита, че трябва да се разшири финансовият капацитет на „действията на Съюза“, които са фондове за дейности с приоритетен политически характер (в подкрепа на законодателството и политическата координация), както и на проектите, в които организираното гражданско общество и социалните партньори имат роля. В тази връзка ЕИСК подкрепя предложението Европейската комисия да разполага с 20 % от общия бюджет на фонда „Убежище и миграция“. За неговото управление Комисията трябва да започне по-активен диалог с ЕИСК, Форума и организациите на гражданското общество.

4.2 ЕИСК подкрепя предложението на Комисията финансовата помощ в рамките на националните програми да покрива 75 % от общите допустими разходи за проекта, които да могат също да се съфинансират от публични или частни източници.

4.3 Подкрепя също предложението участието да може да бъде увеличено до 90 % съгласно определените стратегически приоритети или *„при надлежно обосновани обстоятелства, по-специално ако в противен случай проектите не могат бъдат изпълнени и целите на националната програма не могат да бъдат постигнати“*. Тук би трябвало да се даде приоритет на подкрепата за дейности и проекти, осъществявани от малки неправителствени организации.

4.4 ЕИСК споделя целта за опростяване и намаляване на административната тежест, както и приоритетно проследяване и оценка на програмите и проектите на национално и европейско равнище. Жизнено важно е да се гарантира независима оценка с най-високо качество в сътрудничество с организираното гражданско общество и да му се предоставят необходимите финансови средства.

([4]) Коментари относно предложенията на Комисията за ново финансиране от ЕС на действията в областта на убежището и миграцията в новата многогодишна финансова рамка: Caritas Europa, CCME, COMECE, Eurodiaconia, ICMC, JRS-Europe, QCEA, могат да бъдат изтеглени от http://www.caritas-europa.org/module/FileLib/MFF-Christiangroupstatement_April2012.pdf.
Изявление и препоръки на гражданското общество относно бъдещото финансиране от ЕС на действията в областта на убежището и миграцията за периода 2014-2020 г., Европейския съвет за бежанците и изгнаниците и 40 други организации на гражданското общество, март 2012 г., могат да бъдат изтеглени от http://www.ecre.org/index.php?option=com_downloads&id=444.

4.5 Въз основа на докладите за оценка, предоставени от държавите членки (един доклад за междинна оценка през 2017 г. и още един последващ през 2023 г.) Комисията ще представи на Европейския парламент, Съвета, ЕИСК и КР доклад относно прилагането и резултатите от регламентите. ЕИСК счита, че би трябвало да се предвиди роля на гражданското общество в оценката, по тази причина предлага на Комисията да организира структуриран механизъм за консултации и да свика конференция.

4.6 ЕИСК подкрепя предложението на Комисията средствата, които ще се отпускат на държавите членки, да включват основна сума и друга, променлива или гъвкава сума. По отношение на променливата сума, ЕИСК счита, че е от основно значение всяка държава членка да изготви своя годишна програма във връзка с приоритетите на ЕС, включително сътрудничеството с другите държави членки.

4.7 По отношение на фонда „Убежище и миграция“ ЕИСК счита, че би трябвало да се включи изрично като приоритетно действие финансирането с променлива сума на създаването на национално, регионално и местно равнище на форуми и/или платформи за имиграция и интеграция, в които да участват организациите на гражданското общество.

4.8 Също така трябва да се действа с повече прозрачност при определяне на процента от фонда за всяка от специфичните цели, за да се гарантира баланс на национално равнище.

4.9 Финансовите средства за „действията на Съюза“ трябва да се предоставят не само за спешна помощ, Европейската мрежа за миграция, техническа помощ и изпълнение на определени оперативни задачи от агенциите на Съюза, но също и за подкрепа на Европейския форум за интеграция и европейските мрежи на гражданското общество и социалните партньори.

4.10 ЕИСК не подкрепя предложението на Комисията да се финансират само изследователските проекти, преценени като „иновационни“ от гледна точка на приложението им за службите и силите на сигурността. Трябва да се запази подкрепата за изследователски проекти, в които участват гражданското общество, социалните партньори и неправителствените организации, и които оценяват политиките за сигурност и за имиграция и тяхното въздействие върху основните права.

## 5. **Приложно поле на фонда „Убежище и миграция“**

5.1 ЕИСК подкрепя гъвкавия подход в предложението на Комисията относно приложното поле и подчертава необходимостта да се гарантира, че финансираните действия ще обхващат широка целева група, която не се ограничава с гражданите на трети държави, които законно пребивават в ЕС. Тези въпроси са подробно разгледани в рамките на Европейския форум за интеграция и в становищата на ЕИСК.

5.2 ЕИСК би желал фондът „Убежище и миграция“ да дава възможност за действия, насочени към всички хора, независимо от техния статут, включително имигрантите без документи, затова приветства предложението на Комисията да разшири целевата група на действията, тъй като това е единственият начин да се финансира дейността в полза на интеграцията, осъществявана от социалните партньори и неправителствените организации, които работят за интеграция на хората без документи.

5.3 Все пак ЕИСК е против предложението на Комисията да включи в приложното поле на действията за интеграция граждани на държава членка, които имат миграционен произход, *„на които поне един от родителите е гражданин на трета държава“*, защото може да се превърне в повод за дискриминация, тъй като гражданите на държавите членки не могат да бъдат подлагани на програми или тестове за интеграция като условие за пребиваване и свободно движение, това би било в противоречие с принципа на равно третиране, гарантирано от статута на гражданството на Съюза.

5.4 ЕИСК счита, че фондът „Убежище и миграция“ е инструмент за финансиране на политики за интеграция и прием на лица, наскоро пристигнали в Европа. ЕС разполага с по-подходящи финансови инструменти като Европейския социален фонд за предотвратяване на социалното изключване и липсата на възможности за някои европейски граждани, потомци на лица с емигрантски произход, или на граждани на Общността, които пребивават в държава членка, различна от държавата, на която са граждани.

5.5 Програмите за защита на особено уязвимите лица, по-специално непридружените малолетни, бременните жени, жертвите на трафик и сексуална експлоатация, трябва да имат приоритет при финансирането.

## 6. **Информация, прозрачност и реклама**

6.1 ЕИСК подкрепя предложението в новата финансова рамка да се осигури повече информация, реклама и прозрачност. Трябва да се гарантира, че държавите членки и отговорните институции ще осигурят достъп до информацията относно националните програми (чрез създаване на уеб портал).

6.2 Но опростяването на процедурите не бива да води до по-малко прозрачност. Новата рамка трябва да завиши нивото на прозрачност при изпълнението на програмите и действията на национално, регионално и местно равнище.

## 7. **Основни права**

7.1 ЕИСК счита, че финансовата рамка трябва да засили защитата на правата на човека във всички действия, тъй като Хартата на основните права има положително въздействие върху политиките за вътрешна сигурност, убежище и миграция. Комитетът вече е изготвил становище по собствена инициатива ([5]) относно защитата на правата на човека в политиките за имиграция, убежище, връщане и граници.

([5]) Вж. становище на Комитета, ОВ C 128 от 18.5.2010 г., стр. 29.

7.2 ЕИСК предлага в регламентите за фондовете „Убежище и миграция“ и „Вътрешна сигурност“ да се гарантира, че всяко действие и проект, финансирани от ЕС, ще зачитат стриктно основните права на човека и че правата, залегнали в Хартата, са ефективно защитени.

7.3 Агенцията за основните права във Виена би трябвало да има активна и конкретна роля при оценката на съвместимостта между политиките и действията, финансирани от ЕС и основните права. Неправителствените организации могат да играят основна роля при оценката на въздействието, което имат националните, регионалните и местните действия върху прилагането на Хартата на основните права.

7.4 Европейският форум за интеграция може също да оценява съвместимостта между политиките за интеграция и защита на основните права и недискриминацията.

## 8. **Извънредни ситуации и техническа помощ**

8.1 Новият регламент отделя специално внимание на извънредните ситуации и кризите. ЕИСК подкрепя предложението на Комисията за осигуряване на капацитет за гъвкави действия на европейско равнище, с достатъчно финансови средства за извънредни ситуации.

8.2 ЕИСК подкрепя инициативата на Комисията да разполага със средства, които могат бързо да бъдат мобилизирани в случай на „*кризи, свързани с миграцията*“ или за посрещане на „*неотложни и специфични нужди в случай на извънредна ситуация*“, като в рамките на разполагаемите средства помощта може да достигне 100 % от допустимите разходи.

8.3 Комитетът предлага въпросните средства да са предназначени основно за справяне с хуманитарни кризи, защото солидарността трябва да се насочи първо към защитата и сигурността на засегнатите хора.

8.4 Трябва също да се гарантира, че държавите членки и институциите на Съюза ще зачитат гаранциите, стандартите и общите права, предвидени в европейското законодателство, също и при извънредни ситуации.

8.5 ЕИСК подкрепя също създаването на механизъм за бързо реагиране при извънредни ситуации, който ще даде възможност на ЕС да финансира бърза първоначална интервенция в сътрудничество с държавите членки в случай на терористични нападения или кибернетични атаки в голям мащаб.

## 9. **Външно измерение**

9.1 ЕИСК счита, че в новия приоритет, който се дава на външното измерение на тези политики, финансирането на действията трябва да съответства на вътрешните и външните приоритети на ЕС в тези области.

9.2 Трябва да се подобри сътрудничеството между ГД „Вътрешни работи“ и Европейската служба за външна дейност при изготвянето и договарянето на политическите приоритети. Това ще помогне политиките и проектите, финансирани от новата бюджетна рамка да допълват, а не да противоречат на политиките за развитие и външните отношения на ЕС. Сътрудничеството трябва да се подобри чрез споразумения между ЕС и трети страни, но помощта за развитие не трябва да зависи от споразуменията за обратно приемане и граничен контрол.

9.3 Целта на външното измерение на тези политики трябва да бъде подобряването както на вътрешната сигурност, така и развитието на третите страни. Външната политика и помощта за развитие е най-подходящата рамка за външното измерение на политиките за убежище, миграция и вътрешна сигурност ([6]).

9.4 ЕИСК предлага фондовете „Убежище и миграция“ и „Вътрешна сигурност“ да подобрят развитието в областта на правата на човека и качеството на правовата държава, за да могат третите страни да укрепят своите системи за убежище и спазване на международните стандарти.

9.5 Не бива да се забравя също така, че съседните страни на ЕС не трябва да поемат всички разходи за процедурите за убежище на хората, които преминават през тяхна територия. ЕС трябва да сътрудничи чрез фондовете.

## 10. **Интеграция**

10.1 ЕИСК подкрепя предложението на Комисията политиките за интеграция да се прилагат на местно и регионално равнище чрез езикови курсове, курсове за ориентиране в гражданското общество, за участие в социалния и обществения живот, като се насърчава междукултурният диалог и се подпомага равният достъп до стоки и услуги. От основно значение е действията да се управляват от неправителствени организации и местни и регионални власти.

10.2 Комитетът изготви становище по собствена инициатива ([7]), в което направи същото предложение и организира голяма конференция във Валенсия с участието на различни местни и регионални власти и много организации на гражданското общество. Този подход беше подкрепен и от Европейския форум за интеграция.

10.3 Трябва да се обърне специално внимание на подкрепата на действия и проекти, които отчитат факта, че интеграцията е двупосочен динамичен социален процес на взаимно приспособяване.

([6]) Бележки на ВКБООН относно бъдещите споразумения за финансиране от ЕС в областта на вътрешните работи след 2013 г., юни 2011 г., http://www.unhcr.org/4df752779.pdf.

([7]) Вж. становище на Комитета, ОВ C 318 от 29.10.2011 г., стр. 69-75.

10.4 ЕИСК подкрепя предложението на Комисията европейските средства да се отпускат за конкретни цели и да не се използват за финансиране на националните програми, които не са свързани с европейските ([8]).

10.5 Комитетът предлага средствата от фонда „Убежище и миграция“ да не се използват за финансиране на национални програми, които накърняват правата на човека или противоречат на основните общи принципи за интеграция. ЕИСК е против използваните от някои държави членки „тестове за интеграция“ за подновяване на разрешението за пребиваване, събиране на семейството или достъп до стоки и обществени услуги.

10.6 Комитетът е отбелязвал в други свои становища ([9]) необходимостта от по-добра допълняемост между Фонда за интеграция и Европейския социален фонд.

## 11. **Убежище**

11.1 ЕИСК подкрепя приоритетите на общата европейска система за убежище и конкретно мерките в подкрепа на подобряването на условията за прием и интеграция, процедурите по предоставяне на убежище и за укрепване на капацитета на държавите членки.

11.2 Комитетът предлага част от средствата да се насочи към проекти и дейности, с които държавите членки да изпълняват задълженията си за международна защита и да въвеждат европейското законодателство.

11.3 ЕИСК счита за приоритетно да се финансира оценката на политиките за убежище на държавите членки, по-специално тези, които са насочени към подобряване на процедурите и качеството на защитата на бежанците и търсещите убежище.

11.4 ЕИСК подкрепя разработването на програма за презаселване за прехвърляне на бежанци от страни извън ЕС и установяването им в Съюза.

11.5 Комитетът подкрепя също така програмата за преместване в границите на ЕС, предоставяйки финансови стимули на държавите членки, които поемат този ангажимент.

11.6 Европейската служба за подкрепа в областта на убежището в Малта трябва да има ясен мандат за оценка на националните системи за убежище и тяхната съвместимост със задълженията, произтичащи от европейското и международното право и основните права. Тази оценка трябва да се осъществи в сътрудничество с гражданското общество и ВКБООН.

## 12. **Прием**

12.1 ЕИСК подкрепя възможността фондът „Убежище и миграция“ да финансира мерки „за изграждане на капацитет“ като изготвяне на стратегии за насърчаване на законната миграция чрез гъвкави и прозрачни процедури за прием и увеличаване на капацитета на държавите членки за развитие и оценка на техните имиграционни политики.

## 13. **Партньорства за мобилност**

13.1 ЕИСК изготви специално становище ([10]), в което се посочва, че партньорствата за мобилност и миграция трябва да се опират на четири стълба: организиране и улесняване на законната миграция и мобилност; предотвратяване и намаляване на незаконната миграция и трафика на хора; насърчаване на международната закрила и усъвършенстване на външното измерение на политиката в областта на убежището; оптимизиране на въздействието на миграцията и мобилността върху развитието.

## 14. **Връщане**

14.1 ЕИСК счита, че трябва да се използва предимно доброволното връщане в съчетание със системи за подкрепа, затова подкрепя предложението на Комисията в националните действия да се изготвят програми за доброволно връщане с подкрепа.

14.2 Средствата от фонда трябва да имат за цел доброволното връщане да се подпомага от системи за подкрепа, които да дават възможност връщането да има положителни последици за лицата и за страната на произход.

14.3 Когато по изключение се прилагат процедури за принудително връщане, трябва да се зачитат изцяло правата на човека, като се вземат предвид препоръките на Съвета на Европа ([11]).

14.4 Но Комитетът не е съгласен да се използват европейски средства за финансиране на операции по принудително връщане, някои от които бяха определени от гражданското общество като противоречащи на Хартата на основните права.

## 15. **Вътрешна сигурност и граници**

15.1 Приоритетно е да се подкрепи полицейското сътрудничество в превенцията на трансграничната престъпност и борбата с организираната престъпност. ЕИСК подкрепя мерките, насочени към подобряване на сътрудничеството между службите за сигурност и работата на Европол.

([8]) Доклад от конференцията на тема „Бъдещето на финансирането на ЕС в областта на вътрешните работи: нов поглед“, Европейска комисия, ГД „Вътрешин работи“, Брюксел, 8 април 2011 г., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/event/docs/mff_conference_report_11-5-2011_final_participants.doc.pdf в едно от заключенията се казва, че „Финансирането от ЕС не трябва да се разглежда като заместител на националното финансиране, напр. държавите членки остават отговорни за осигуряване на достатъчно национално финансиране за подкрепа на политиките в областта на вътрешните работи. За да добави стойност, финансирането от ЕС трябва да отговаря на приоритетите на европейско равнище и политическите ангажименти и трябва да подкрепя прилагането на достиженията на правото на ЕС в областта на вътрешните работи“.

([9]) Вж. становище на Комитета, ОВ C 347, от 18.12.2010 г., стр. 19.

([10]) Вж. становище на Комитета относно „Съобщение от Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите – Глобалният подход към миграцията и мобилността“, докладчик: г-н Luis Miguel Pariza Castaños, съдокладчик: г-жа Brenda King. (ОВ C 191 от 29.06.2012 г., стр. 134).

([11]) „Двадесет насоки относно принудителното връщане“, CM(2005) 40 final.

15.2 ЕИСК подкрепя предложението на Комисията за подобряване на полицейското сътрудничество, превенцията и борбата с трансграничната престъпност в ЕС, по-конкретно мерките, насочени към подобряване на сътрудничеството между службите за сигурност в борбата с организираната престъпност. Жизнено важно е всички приоритети да са насочени към укрепване на взаимното доверие между силите за сигурност, включително аспектите, свързани с правовата държава.

15.3 Средствата би трябвало да се използват за подобряване и развитие на качеството и прозрачността на общите методологии, използвани на европейско равнище при определяне на заплахите и рисковете за сигурността в Европа, като например работата на Европол и неговите доклади за организираната престъпност (OCTA).

15.4 Европейският съюз трябва да води по-ефективна борба с престъпните мрежи за незаконен трафик на хора, като се има предвид, че границите са особено уязвими в Средиземноморието и в Източна Европа.

15.5 ЕИСК подкрепя предложението фондът „Вътрешна сигурност“ да подкрепя държавите членки в областта на граничния контрол, с цел той да стане по-ефикасен, като се има предвид, че граничният контрол е обществена услуга, но счита, че това сътрудничество, включително дейностите, координирани от Frontex, трябва да бъдат прозрачни и свързани с Кодекса на шенгенските граници и Хартата на основните права.

15.6 ЕИСК е съгласен, че е необходимо да се подпомогнат държавите членки да прилагат по-добре достиженията на правото от Шенген, включително визовата система и пускането в действие на интегрирана система за управление на границите. От основно значение е да се гарантира, че всички държави членки прилагат последователно общите стандарти за контрол на границите и че зачитат основните права и свободното движение на хора.

15.7 ЕИСК счита, че отпуснатият бюджет на европейските агенции за вътрешна сигурност, по-конкретно на Европол, Евроюст, Frontex и др., би трябвало да бъде обвързан с по-детайлен демократичен преглед на дейността им от страна на Европейския парламент, особено на задачите, които предполагат по-големи проблеми във връзка с Хартата на основните права като например оперативните им правомощия на национално равнище, обменът и използването на лични данни, качеството на обменената информация с националните органи и с органите на трети страни и обективността на техните анализи на риска.

15.8 Необходимо е да се проведе обществен дебат с представителите на гражданското общество за добавената стойност, въздействието върху бюджета и защитата на основните права на системата EUROSUR (европейската система за наблюдение на границите). Важно е една толкова важна политическа инициатива да бъде съпроводена от пълна прозрачност и правна сигурност, както по отношение на целите, така и на приложното поле.

15.9 ЕИСК призовава Европейският парламент да обърне специално внимание на пропорционалността на EUROSUR и на нейния принос за защита на правата на човека при граничния контрол и наблюдението в Средиземноморието, като се има предвид, че първото задължение на граничните служители е спасяването на хората в бедствено положение.

15.10 Комитетът препоръчва всички политически предложения, особено онези, които се отразяват сериозно на бюджета, да бъдат обсъждани демократично и прозрачно, като се зачитат принципът на пропорционалност и основните права.

## 16. **Широкомащабни информационни системи (ВИС, ШИС, Евродак)**

16.1 ЕИСК счита, че Европейският парламент трябва да прецени необходимостта, пропорционалността и ефикасността на съществуващите широкомащабни информационни системи (Шенгенската информационна система (ШИС), Визовата информационна система (ВИС) и Евродак), както и системите, които са в процес на въвеждане (ШИС II).

16.2 Тази оценка трябва да се извърши преди вземането на решение за финансиране на нови системи като предложените от Европейската комисия в съобщението относно „интелигентни граници“, по-конкретно системата за влизане/излизане на ЕС (EES) и на програма на ЕС за регистриране на пътниците (RTP), което Комисията има намерение на представи през 2012 г.

16.3 Комитетът подчертава отговорността на новата Агенция за оперативното управление на информационни системи със седалище в Талин, която има голямо значение за пространството на свобода, сигурност и правосъдие, тъй като координира всички съществуващи и бъдещи системи. Агенцията трябва да бъде обект на по-детайлен демократичен преглед от страна на Европейския парламент, по-конкретно по отношение на съвместимостта на нейните действия със защитата на данните, неприкосновеността на личния живот и принципа на ограничаване в рамките на целта (*purpose limitation principle*) при използването на информация и с оглед на възможността да се разширят нейните правомощия с разработване и координация на бъдещи информационни системи.

Брюксел, 11 юли 2012 г.

*Председател*
*на Европейския икономически и социален комитет*
Staffan NILSSON